

Poštovani čitatelji, suradnici i prijatelji časopisa *Vrhbosnensia*,

pred vama je novi broj našega znanstvenog teološkog časopisa, koji i ovoga puta donosi raznolike i aktualne znanstvene priloge. Ovaj broj izlazi u trenutku kada *Vrhbosnensia* ulazi u novu etapu svojega razvoja. Naime, od sada će cijeli proces prijave znanstvenih radova, recenzija i prikaza knjiga biti organiziran putem *Open Journal System* (OJS) platforme, što će dodatno unaprijediti transparentnost, dostupnost i profesionalnost našega časopisa. Rad na ovoj platformi olakšat će posao glavnom uredniku, ali i autorima priloga te recenzentima. OJS je međunarodno prihvaćen sustav za upravljanje znanstvenim časopisima koji omogućuje jednostavniju komunikaciju između autora, recenzenata i uredništva, bržu obradu radova te veću vidljivost i dostupnost objavljenih članaka u znanstvenoj zajednici. Vjerujemo da će ovaj iskorak pridonijeti još većoj kvaliteti i prepoznatljivosti časopisa *Vrhbosnensia* u domaćem i međunarodnom akademskom prostoru. Ovom prilikom zahvaljujem svima koji su sudjelovali u procesu prijelaza časopisa na ovu platformu, što je zahtijevalo mnogo ljubavi, vremena, strpljenja i znanja.

Sadržaj ovoga broja odlikuje se tematskom i metodološkom raznolikošću odražavajući suvremene izazove i traženja unutar teološke misli.

Vedran Radman u radu *Informacijsko doba: novi teološki kontekst* analizira kako digitalna revolucija i razvoj novih tehnologija, osobito umjetne inteligencije i digitalnih medija, mijenjaju način na koji se teologija prakticira, proučava i širi. Autor naglašava važnost kontekstne teologije koja nastoji uskladiti univerzalne vrijednosti vjere s dinamičnim tehnološkim napretkom stavljajući ljudsko dostojanstvo u središte svih promjena. Rad otvara i pitanja digitalne etike, privatnosti, digitalnog identiteta te izazova i mogućnosti evangelizacije u informacijskom dobu.

Šimo Šokčević u članku *Kraj demokracije? Istina u doba 'infokracije'* prema Byung-Chul Hanu istražuje suvremene izazove demokracije pod utjecajem digitalne tehnologije i promjene paradigmi moći. Oslanjajući se na Hanovu analizu, autor ukazuje na prijetnje koje manipulacija informacijama i algoritamska „psihopolitika” predstavljaju za demokratske vrijednosti, ali i na potrebu za obnovom političkog i društvenog života kroz solidarnost, narative i hrabro govorenje istine.

Povijesnu dimenziju ovomu broju daje članak o *Nicejskom koncilu* iz 325. godine, autora Josipa Kneževića. U članku autor detaljno prikazuje okolnosti sazivanja, tijek i odluke prvog ekumenskog koncila u povijesti

Crkve. Ove godine obilježavamo i 1700. obljetnicu završetka toga koncila. Osim toga, autor analizira arijansku kontroverziju, melicijansku shizmu, pitanje slavlja Uskrsa i druge ključne teme koje su oblikovale teološki i crkveni identitet kroz sljedeća stoljeća.

U ovom broju nalazi se i članak profesora Drage Župarića o *duhovnom razlučivanju u naučavanju pape Franje*. Autor ovoj ključnoj temi duhovnog života pristupa iz duhovno-teološke perspektive pape Franje naglašavajući važnost razlučivanja u svakodnevnom životu vjernika. Ističe kako autentično duhovno razlučivanje omogućuje prepoznavanje Božje volje u konkretnim životnim situacijama te pridonosi osobnom rastu i zrelosti u vjeri.

U prikazu knjige *Islam – prošlost, sadašnjost, budućnost* Hansa Künga, profesor emeritus Mato Zovkić ističe važnost dijaloga između kršćanstva i islama. Küngova analiza abrahamskih religija i njegov doprinos međureligijskom razumijevanju predstavljaju vrijedan poticaj za izgradnju mira i zajedničkog etičkog temelja u pluralnom svijetu.

Donosimo i prikaz knjige Josipa Bošnjakovića i Sande Smoljo-Dobrovoljski pod nazivom *Bogatstvo suosjećanja* koja nudi spoj teološke i psihološke perspektive na temu suosjećanja, oslanjajući se na biblijske izvore i suvremena psihološka istraživanja. Knjiga je vrijedan doprinos pastoralnoj praksi i razvoju autentičnih međuljudskih odnosa utemeljenih na kršćanskoj ljubavi i brizi za one ranjive u društvu.

Preporučamo i recenziju romana s teološkom porukom o trajnim ranama žena silovanih u ratu pod nazivom *Isti čovjek* autora Enesa Karića. U recenziji prof. Zovkić, s prepoznatljivom analitičnošću i ekumenskom osjetljivošću, pristupa suvremenom književnom djelu s religijskim motivima. Njegov prikaz ne ostaje na razini literarne analize, već otvara i šira pitanja o odnosu vjere, kulture i društva potičući promišljanje o ulozi teološkog diskursa u javnom prostoru. Ovakvi osvrti dragocjeni su za razumijevanje uloge religije u suvremenoj književnosti i društvenim procesima, ali i za izgradnju mostova dijaloga među različitim svjetonazorima i religijama.

Također, u rubrici prikaza knjiga donosimo iscrpan prikaz *Priručnika za upravljanje župom* autora Josipa Šalkovića. Ovaj priručnik predstavlja sveobuhvatan vodič kroz župnu administraciju i kanonsko pravo, s posebnim naglaskom na praktične aspekte upravljanja župom u kontekstu Hrvatske biskupske konferencije i njezinih krajevnih odredbi te zakonodavstva Republike Hrvatske.

Na kraju, pozivamo sve zainteresirane autore da svoje znanstvene radove, prikaze i recenzije od sada prijavljuju isključivo putem OJS plat-

forme na adresi: <https://hrcak.srce.hr/ojs/index.php/vrhbosnensia/index>. Vjerujemo da će novi sustav olakšati suradnju i omogućiti još veću otvorenost i kvalitetu u radu časopisa.

Zahvaljujemo svim autorima, recenzentima i suradnicima na predanom radu i doprinosu našem časopisu. Nadamo se da će sadržaji ovog broja potaknuti na promišljanje, dijalog i daljnje istraživanje te biti poticaj za nove znanstvene i pastoralne inicijative.

Veritati, caritati et scientiae servire gaudium est.

Ilija Marković, glavni urednik